

Kmetijski list

Glasi „Samostojne kmetijske stranke za Slovenijo“.

Izhaja vsak četrtek.
Naročnina:
 celetno K 50.—
 polletno 25.—
 Posamezna številka 1.—

**Kmet, pomagaj si sam,
 in svoje stališče v državi
 uravnavaj si sam!**

Inserati:
 1 mm inseratnega stolpca stane za:
 male oglase K 1.—
 uradne razglase 1:50
 reklame 2.—

Uredništvo in upravnništvo lista je v Ljubljani na Kongresnem trgu št. 9 (nasproti dvorca).

Pustolovščine Karla Habsburga.

Zvest verolomnim tradicijam svojih prednikov, je prelomil Karel Habsburg častno besedo, ki jo je dal švicarski vladi, da je mogel uživati njeno gostoljubje, ter na povečje svoje častihlepne žene Zite poletel na aeroplanu na Madžarsko.

S tem brezvestnim dejanjem Karla Habsburga je resno ogrožen mir srednje Evrope, s tem verolomnim korakom odstavljenega kralja pa je nastala tudi silna nevarnost za našo svobodo, kajti Karel se ni vrnil na Madžarsko, da bi postal samo kralj Madžarske, temveč da bi obnovil nekdanje veličje krone sv. Štefana, da bi postal vladar tudi nad našim ljudstvom, da bi razbil našo mlado svobodo, da bi strl našo državo.

Dobro pripravljen je bil korak Karla Habsburga, vse drugače kakor njegov prvi povratek o Veliki noči, ko je moral tako neslavno zapustiti Madžarsko.

Na Madžarskem samem je silna agitacija Karlistov dosegla, da se je večina budimpeštanskega parlamenta že izrekla za Karla. In tik pred povratkom Karla Habsburga je madžarski ministrski predsednik Bethlen govoril na volilnem shodu, da je Karel postavljen vladar Madžarske, ki se mora vrniti na Madžarsko, čeprav temu drugi narodi nasprotujejo.

Po zaslugi verolomnih Italijanov se je posrečilo dalje Madžarom poceptati trianonsko pogodbo s tem, da jim je dal beneški sporazum komitat Sopronj, ki naj pripade po mirovni pogodbi Avstriji. In ker je bila na enem mestu poteptana mirovna pogodba, so mislili Madžari, da more biti tudi na drugem in da more postati zato kralj Madžarske Karel Habsburg, ki bo udeležil vse sanje madžarskih imperialistov.

Vsled spora v zapadni Ogrski je bila le-ta prenatrpana vstašev, samih Karlovih pristavev, tako da se je pod pretvezo obrambe zapadne Ogrske zbirala tam močna karlistična armada, ki naj bi priporila Karlu pot v Budimpešto in mu omogočila zasedati madžarski prestol.

Ko bi se izvršilo to, bi se kaj hitro dovršilo tudi ostalo. Ker je bila na Slovaškem izvedena obširna zarota, ker so stale madžarske čete na madžarski meji in ker je vladala na Češkem nezadovoljnost, zato so bili madžarski monarhisti sedaj prepričani, da bo veljalo le malo napora, pa bo Slovaška prišla zopet pod njih gospodstvo.

Nobene skrbi ni dalje delala Madžarski Avstrija. Že v sporu zaradi zapadne Ogrske so videli, da Avstrija nima nobene sile. Močne dunajske monarhistične organizacije, naraščajoča draginja in z njo v zvezi vedno večje nezadovoljstvo v Avstriji bi bili najmočnejši zavezniki Karlistov. Toda zmotili so se glede Češke in zmotili so se glede Avstrije. Ni sicer močna Avstrija, toda brez moči ni avstrijski proletarijat, ki je pokazal trdno voljo, braniti svojo republiko, in ki je zagrabil za orožje, da prežene onega, ki je kriv današnje nesreče Avstrije.

In dalje so računali Madžari, da jim tudi Jugoslavija ne more resno škodovati. Na albanski meji so organizirali Italijani močne albanske čete in jih oborožili z najmodernejšim orožjem, da bi moge z uspe-

hom napasti nas. Na Hrvatskem proglašajo Radić svojo hrvatsko republiko in pod okriljem Madžarov se zbirajo izdajalske čete Jugoslovancev, da podjarmijo svobodno Jugoslavijo Madžarski. V Prekmurju se je izvršil poizkus državnega preobrata, v vsej državi poizkušajo komunisti in drugi opozicionalci, da bi vrgli vladno — kratko: položaj naše države so smatrali za takšen, da se mi ne bomo mogli upreti njih nameram.

Končno so računali madžarski in drugi Karlisti še na antanto, predvsem na Italijane. Bili so trdno prepričani, da jih bodo Italijani podpirali že iz sovraštva do Jugoslavije. Francozom pa so pravili bajko o tem, kako močan jez proti Nemčiji bo Karlova monarhija, zakaj ona bo razdelila srednjo Evropo v dva tabora. In res se je že govorilo, da se združijo Bavarska, Avstrija, Tirolska in Madžarska pod enim vladarjem, da bo tako nemstvo razdeljeno na dva tabora.

Trdno ujedineni stojimo danes vsi na braniku svoje mlade svobode, ki jo bomo branili, če treba, tudi z orožjem v roki. Ta trdna volja našega naroda je danes že sijajno izpričana, kajti dokazali so jo poslanci, dokazala jo je mladina in dokazal jo je ves narod! V Beogradu so na skupnem sestanku izjavili zastopniki demokratske, radikalne, zemljoradniške, republikanske, samostojne kmetijske, muslimanske in ljudske (klerikalne) stranke, da bodo podpirali vladno pri vseh njenih ukrepih proti Madžarski. In v Zagrebu je mladina v imenu vseh strank — tudi hrvaškega bloka — izjavila, da se mora Karlova pustolovščina končati. V Ljubljani pa je na velikanskem shodu vseh strank izjavil narod, da mora Karel iz Madžarske in da mora naša vlada energično in hitro likvidirati madžarsko vprašanje.

Ta enotnost našega naroda, ta državljanska zavest Jugoslovancev je resen opomin vsem, da mi pod nobenim pogojem ne bomo trpeli Karlovih brezvestnih korakov in da bomo mi sami končali njegovo pustolovščino, če bi hoteli nepoklicani zavezniki z zavlačenjem rešitve tega vprašanja škodovati nam.

Sicer zatrjujejo zavezniki, da tudi oni obsojajo Karlov korak, da celo Italija je službeno izjavila naši vladi, da je proti Karlu in da spoštuje v tem oziru popolnoma rapalski dogovor, po katerem je obvezana, da skupno z nami prepreči vse poizkuse zopetne vpostavitve Habsburžanov. Toda nas so zavezniki že tolikokrat oslepili, da jim sedaj ne verujemo. Zategadelj mora biti in je tudi naloga naše države, da mi v zvezi z malo antanto poučimo Madžare in ves svet, da sta naša svoboda in naša država nedotakljivi in da bomo z orožjem v roki nastopili proti vsakomur, ki bi poizkusil zrušiti s krvjo priboreno našo svobodo.

V tem boju za našo svobodo in za nedotakljivost naše države pa nikakor nismo osamljeni. Enako kakor mi so trdno odločeni Čehi in Romuni, varovati pravico, in mala antanta se je zopet izkazala, da je na svojem mestu, da je branilka miru v srednji Evropi. Mala antanta je danes dovolj silna, da uveljavi svojo

voljo in bo to tudi storila, pa naj je to raznim zaveznikom prav ali ne.

Enkrat za vselej naj si tudi zapomnijo vsi, ki bi radi živeli na račun naših medsebojnih sporov: Nikdar in nikoli ne bodo ti spori vzrok, da ne bi mi branili svoje svobode, da ne bi mi varovali svoje države. Proti zunanjim sovražnikom je vedno enoten ves jugoslovanski narod in naj se med seboj še tako prepira. In naj bomo še tako nezadovoljni z razmerami v državi, vendar jo bomo branili proti vsem, ker je to naša država. Kakšne so razmere v državi, to je naša stvar, ki jo bomo uredili sami tako kakor treba. Tisti časi namreč, ko so tujci zaradi naših sporov kovali verige nam, so končani enkrat za vselej. Da smo mi odrasli tujemu robstvu, je najjasneje pokazala Karlova pustolovščina.

S prevelikimi žrtvami je bila pridobljena naša država, da bi jo smel ogrožati človek, ki je bil kriv velike morije, ki je krivec svetovne vojne! Naj živi naša svoboda!

Naj živi naša država!

Karlov pohod na Madžarsko.

Ko se je vrnil Karel po ponesrečenem puču o Veliki noči v Švico, je moral švicarski vladi dati častno besedo, da brez njenega dovoljenja ne bo zapustil Švice. To častno besedo pa je Karel prelomil, kajti dne 21. oktobra je poletel z aeroplanom v Sopronj. Takoj po njegovem prihodu je bila alarmirana šopronska posadka in general Hegedis je imel nagovor, s katerim je pozval vojske, naj prisežejo Karlu zvestobo. Vojski so se pozivu odzvali.

Skoraj nato so se pridružile Karlu tudi ostale posadke v zapadni Ogrski, tako da je imel zbranih Karlov skoraj nad 50.000 mož, s katerimi je začel marširati proti Budimpešti.

Boji na Madžarskem.

Karlovega pohoda pa nikakor ni pozdravljali ves madžarski narod in tudi madžarska vlada sama je spoznala, da ni čisto gotovo, če bo mogel Karel ostati na Madžarskem. Zato je, da si za Karla, oficijelno nastopila proti njemu in ukazala s ojim četam, naj gredo proti njemu in mu prepovedo vstop v Budimpešto. Pri Ailu je prišlo do prvih bojev. Nastopili pa so tudi železničarji, ki so razdrli progo, da ni mogel Karlov vlak nadaljevati svoje vožnje proti Budimpešti.

Karlisti so sicer izjavljali, da se Karel na noben način ne umakne iz Madžarske, toda med tem je dobila madžarska vlada tako resne vesti o korakih male antante, da je uvidela, da je Karlova stvar zaigrana. Zategadelj je nastopila energično proti Karlu ter dosegla tudi popoln uspeh.

Karel in Zita ujeta.

Ker so Karla z njegovimi četami vladni vojski popolnoma obkolili, zato so poslali uporniki vladni madžarski vojski dva delegata, ki naj dosežeta premirje. Madžarska vlada je stavila za sprejem premirja te-le pogoje: 1.) Brezpogojna predaja. 2.) Vojaški Karlovi svetovalci pridejo pred sodišče. 3.) Moštvo se razoroži in pomilosti. 4.) Kralj ostane interniran na Madžarskem, do-

kler ne bo rešeno vprašanje njegove odstranitve. 5.) Kam se kralja odpravi, določijo velesile. 6.) Politični kraljevi svetovalci pridejo pred sodišče.

Delegati upornikov so izjavili, da bodo stavljene pogoje priporočili Karlu v sprejem. Ker pa madžarska vlada ni dobila nobenega odgovora, zato se je vojaška akcija nadaljevala. Habsburgove čete so se umaknile v paničnem begu, Karel pa je pobegnil v vlak proti Komornu. Kmetje so razdrli železnico, da bi preprečili beg vstašev, ki so se morali zaporedoma udajati vladnim četam.

Dne 24. oktobra ob desetih zvečer pa je dospela preko zavezniških misij na Dunaj vest, da sta Karel in Zita ujeta.

Ultimat velike antante.

Veleposlaniška konferenca je dne 24. oktobra sklenila, da morajo njeni zastopniki od madžarske vlade zahtevati nastopno:

- 1.) Madžarska vlada izjavi, da sta Karel IV. in vsa njegova rodbina odstavljena od madžarskega prestola.
- 2.) Madžarska vlada se mora polastiti Karla in
- 3.) zavezati se mora, da zapusti Karel Madžarsko pod pogoji, ki jih bo predpisala antanta.

V primeru, da bi madžarska vlada ne izpolnila teh zahtev, odklanja velika antanta vsako odgovornost za posledice, ki bi zadele Madžarsko, to se pravi, da bi diktirala potem mala antanta.

Nastop male antante.

Se odločneje kakor velika antanta, je nastopila mala antanta. Zastopniki male antante (Češke, Jugoslavije in Romunije) so zahtevali skupno, da mora Karel v dveh dneh zapustiti Madžarsko. V nasprotnem primeru bodo čete male antante od treh strani vmarširale na Madžarsko in s silo izgnale Karla. Mala antanta zahteva dalje, da se mora trianonska pogodba natančno izpolniti in da morajo Madžari zapadno Ogrsko izprazniti. Končno zahteva mala antanta razorožitev Madžarske, in sicer pod njeno kontrolo.

Mobilizacija na Češkem.

Predsednik češkoslovaške republike je odredil delno mobilizacijo češke vojske. Kot prvi dan mobilizacije je določen 27. oktober. Mobilizirani so vsi obvezniki do 32. leta. Mobilizacijski lepaki so bili nabit dne 24. oktobra zvečer. Praška divizija je že odrinila na mejo. Vsak promet z Madžarsko je ukinjen. Minister za socialno politiko je odredil med mobilizacijo ukinitve osemurnega delavnika v vseh obratih, ki delajo za armado.

Mobilizacija v Romuniji.

Ministrski svet Romunije je imel dne 23. oktobra sejo, na kateri je sklenil, da je romunska vlada solidarna s Češko in Jugoslavijo. Romunski poslanik na našem dvoru, gospod Edmond, je izjavil službeno, da je poslala Romunija na madžarsko mejo dve diviziji in da je ukazala vlada delno mobilizacijo.

Ukrepi naše vlade.

Vsled dogodkov na Madžarskem je bil proglašen ministrski svet kot permanenten. Na podstavi došlih

izčrpnih poročil je ukrenil vse potrebno za varstvo naše države.

Naše čete pripravljene.

Do sedaj še ni odredena v Jugoslaviji niti splošna niti delna mobilizacija, pač pa so vpoklicani na šesttedensko vežbanje letniki 1918. do 1920. Ker so bili vojaki o tem obveščeni že pred enim mesecem, zato se je vpoklic izvršil gladko in hitro. Koncentracija naše armade na madžarski meji je dovršena in naša vojska prekoraci v najkrajšem času mejo. V vsem bodo vpoklicane tri divizije, in sicer iz južne Srbije. Stroške za vpoklic vojske bodo morali poravnati Madžari.

Vse stranke za vladne ukrepe.

Dne 23. oktobra je bila seja načelnikov parlamentarnih klubov vseh strank, na kateri je dala vlada zastopnikom strank popoln vpogled v razvoj dogodkov ter naznanila vse storjene ukrepe. Zastopniki strank so vladno postopanje soglasno odobrili.

Pašić v Beogradu.

Vsled madžarskih dogodkov je pozval ministrski svet brezlično ministrskega predsednika Pašića domov. Pašić se je pozivu odzval in je že prišel v Beograd.

Italija proti mali antanti.

Verolomna Italija je ostala zvesta sebi. Na eni strani izjavlja v Beogradu, da je proti Karlu, na drugi strani pa nastopa v Rimu in v Budimpešti proti nam. Z beneškim sporazumom je uspela Italija, da nas slabi in da bo ona igrala v srednji Evropi odločilno vlogo. Ker se je pa pri Karlovem puču zopet pokazalo, da je mala antanta, če nastopa složno, velesila, oziroma da je ona tista sila, ki odloča v srednji Evropi, je nastopila Italija proti mali antanti. Italija namreč zahteva, da sme mala antanta podvzeti vse korake le v skladu z veliko antanto ali z drugimi besedami: mala antanta naj bi pač prepodila Karla, dobiček njenih žrtev pa naj bi imeli veliki. Toda tega mi ne priznamo in to pot se na velesile ne bomo ozirali.

Ker so v Beogradu v tem pogledu vsi državniki edini, zato bomo o stvari ne le sami odločili, temveč vso zadevo tudi sami rešili.

Madžarska pogajanja — komedija

Na Dunaju in v Beogradu so prepričani, da so boji med Hortijevimi četami in uporniki samo komedija, ki naj bi uspavala malo antanto, da bi le-ta ne podvzela nobenih energičnih korakov.

Madžarska republikanska vlada.

Na Dunaju se je sestavila madžarska vlada, ki ne namerava vreči samo Karla, temveč tudi Hortija ter uvesti na Madžarskem republiko. V to vlado vstopi tudi grof Karoli, ki je v to svrhu že dopotoval v Beograd. (Kakor znano, je bil grof Karoli iz Madžarske izgnan in uživa gostoljubje naše države.)

Konec Karlovega puča.

Karel in Zita sta zaprta na gradu Totis. Karlova vojska je štela tri divizije in je popolnoma razbita. Vsem je bilo kakih 50 mrtvih in ranjenih. S tem je Karlove slave konec.

Nečaj o sedanjih živinskih kupcih.

Pod tem naslovom se pritožuje »Domoljubov« dopisnik, gospod A. L., ker se ne pusti inozemskih kupcev na naša sejmšča. Pravilno! V resnici nečuvstvo je, da država oblastva z izgonom dobro plačujočih tujih kupcev podpirajo verižnike in prekupevalce, našemu kmetu pa kradejo s tem težko prisluženi denar.

Toda, če je tu povedana resnica, so pa druga izvajanja g. A. L. le nesramno zavijanje in podla laž! Gospod A. L. zaključuje svoj članek tako-le: »Ali niso to vnebovpijoče krivice, katere uprizarjajo naši samostojni mesarji nad našim kmetom trpinom, ki vpijejo do neba!? — In naša sedanja liberalno-samostojna vlada gleda mirno to strašno morijo v gmotnem oziru pri našem kmetu. Kdo je temu kriv, da je tako? Vi kmetje sami, prav sami, ker ste volili mesarje v državni zbor, ker ste postavili mesarja za poljedelskega ministra. Za plačilo vas odirajo in špekulirajo z vašo živino!«

Ne bomo se ozirali na slovniške posebnosti članka g. A. L., ki bi se jih moral sramovati šolarček, temveč vprašamo tega za kmeta tako vnetega gospoda A. L. samo, kdo je izposloval izvoz živine in kdo je znižal carino na izvoz. Ali niso bili to poslanci SKS.? — Dalje: Ali ni naša samostojna stranka takoj po prvem primeru, ko so oblastva branila Italijanom direktno kupovanje živine, storila vse, da se kaj takega ne pripeti več? Ali ni vsakemu znano, da so naši poslanci preprečili izgon italijanskih kupcev s semmjev v Ljubljano in v Mariboru?

Toda ne le poslanci, ampak tudi načelnštvo stranke je storilo vse potrebno, da se tako samolastno in kmetu škodljivo delovanje raznih uradnikov konča enkrat za vselej. H pokrajinskemu namestniku je odšla deputacija naše stranke ter od njega zahtevala, da tako protikmetško postopanje uradov takoj preneha. Nastop deputacije je imel popoln uspeh, kajti gospod pokrajinski namestnik je obljubil, da bo izdal okrožnico na vse urade, da le-ti ne smejo ovirati tujih kupcev pri nakupovanju živine.

Kdo pa je bil tisti, ki je nastopil proti izvozu živine? Ali ni bila to slavna SLS.? Klasična priča za to je »Slovenec« z dne 12. oktobra t. l., ki s slastjo pod naslovom »Ostra obsodba politike centralistov« ponatiskuje resolucijo mariborskih zasebnih uradnikov. V tej resoluciji je rečeno med drugim: »Vlada ukini vsak izvoz živin in vlada prepreči tujcem direkten nakup.« itd.!

Gospod A. L., čudni patron kmetških koristi, kaj pravite Vi k temu? Kdo torej ovira kmeta in kdo špekulira z živino? Ali zato, ker Vas boli, ko ne morete kmeta odirati več tako, kakor ste ga odirali pod Susteršičevo komando, obrekujete tiste, ki delajo v resnici za kmeta? Ali Vam moramo zopet poklicati v spomin, kako ste drli kmeta med vojno? Ali ni klerikalna vnovčevalnica za živino prisilila jemala kmetom živino po 3 K kilogram ter to živino prodajala po 8 K kilogram žive teže?

Niso še pozabljene vse te lumparije in presneto se motite, če mislite, da jih boste z obrekovanjem drugih ljudi prikrili. Ne bo polnil slovenski kmet nikdar več polne klerikalne bisage, pa naj še tako lažejo in obrekujejo vsi klerikalni kuliji, ker resnica se ne da z ničemer, najmanj seveda še z lažjo izbrisati.

Vse to si zapomnite tudi Vi, gospod A. L., ki imate sedaj priliko preklicati svoje trditve in obžalovati svoja obrekovanja, če imate namreč še kaj zmisla za poštenje. Bojimo se pa, da je izgubil poštenje tisti, ki piše v »Domoljubu«, in posebno še, če piše na tak način kakor je storil to člankar z začetnicama A. L.

Trošarina na vino.

Po pravilniku o trošarini iz leta 1920. sta oproščena trošarine vse vino in ves vinski mošt lastnega pridelka, ki ga vinogradnik (producent) porabi zase in za svoje gospodarstvo. Ta svoboda je ne samo slej ko prej v polni veljavi, marveč se je s pravilnikom iz leta 1920. bistveno razširila tudi na vinogradnike, ki se pečajo z gostilničarsko obrtjo ali ki obrtoma prodajajo vino na debelo in ki doslej niso uživali nobene prostosti. Razlika obstoji le v tem, da je

pri tistih, ki so samo producenti (to je, da obrtoma ne prodajajo vina), trošarine prost ves v lastnem gospodarstvu porabljeni lastni pridelek, pri vinogradnikih, ki so tudi gostilničarji ali prodajalci na debelo, pa le množina, ki jo določi finančna uprava.

Vse po nekaterih krajih razširjene vesti, kakor da je trošarinska svoboda proizvedenca ukinjena, so torej popolnoma neosnovane in imajo svoj izvor najbrže samo v tem, da se trošarinska obveznost (t. j. obveznost plačila) zamenjava s trošarinsko kontrolo, kateri je podvržen že po prvotnih določbah pravilnikov tudi vinogradnik, ki je samo producent. In ta določba je ostala v veljavi. Tej določbi pa je že zadoščeno, če vinogradniki svoj pridelek takoj prijavijo pristojnemu oddelku finančne kontrole in če prav tako prijavijo vsako odprodajo ali sploh oddajo vina ali vinskega mošta. S tem ni združena nobena nevarnost, da bi tudi plačali trošarino za vino, za katero so po spredaj obrazloženih določbah davka oproščeni, ker prodano vino morajo zatrošariniti kupci in ne prodajalci. Vinogradnik torej, ki se ne peča z gostilničarskim obrtom ali pa z obrtno prodajo vina na debelo, sploh ne pride v položaj, da bi moral vino zatrošariniti, razen če hoče prostovoljno zatrošariniti prodane množine namesto kupca. Pač pa je vinogradnik-gostilničar zavezan zatrošariniti tudi one množine vina svojega pridelka, ki jih spravi v točilno klet ali jih porabi za svoje gospodarstvo preko dovoljene množine. Zadnji primer velja seveda tudi za vinogradnike, ki obrtoma prodajajo vino na debelo. Trošarine prosto vino mora biti pri gostilničarjih in obrtnih prodajalcih na debelo ločeno od drugega vina.

Če se boste vinogradniki ravnali po teh navodilih, se Vam ni bati nobenih konfliktov s finančno kontrolo. Dotičnika pa, ki raznaša drugačne vesti, naznanite v lastnem interesu finančnim organom!

Padanje naše valute.

Naša valuta je v zadnjem času strahovito padla. V Švici se dobi za 100 naših kron samo en frank in 80 centimov (vinarjev). S padcem naše valute se je zmanjšalo vse naše premoženje, vsled česar pomeni padec valute vsenarodno gospodarsko nesrečo.

Vprašanje nastane, kdo je kriv nesreče in kako se ji da odpraviti. Gospodarskih vprašanj se ne sme razmotrivati s strankarskega stališča, kar bi nekateri opozicijski listi radi delali, temveč vso stvar je treba resno in brez strankarskih špekulacij presojati.

Naše bankovce izdaja Narodna banka. Od stanja te Narodne banke zavisi tedaj v prvi vrsti veljava naših bankovcev. Narodna banka objavlja vsak teden izkaze o svojem stanju. Po teh izkazih določujejo finančniki veljavo našemu denarju. Glavna važnost se polaga na to, koliko ima kaka banka bankovcev in koliko zlata, s katerim jamči za te bankovce. Mi imamo nad 4000 milijonov bankovcev in nad 400 milijonov zlate, oziroma kovinske podloge. Če bi veljalo torej le to dejstvo, bi morali dobiti ameriški dolar za 50 dinarjev. Toda to bi veljalo le v primeru popolnega državnega bankrota, kajti bankovce Narodne banke krije tudi velikansko imetje, ki ga je zastavila država in ki znaša nad dva tisoč milijonov dinarjev. Poleg tega krijejo velik del bankovcev državni dohodki in drugo premoženje Narodne banke, tako da bi moral vsled tega veljati naš dinar najmanj še enkrat toliko, to je sto kron, za ameriški dolar.

Kakor rečeno, večji del veljave naših bankovcev odvdi od gospodarske moči države. In zato presojajo finančniki vrednost našega denarja tudi po stanju naše države. Ker imamo vs ed Radičeve neumnosti hrvatsko vprašanje, je ugled naše države manjši, ameriški dolar pa dražji. Ker smo imeli komunistične in druge hujskarije, ki so stremile za razpadom države, je padel zopet naš ugled, kar smo občutili na mošnji. Če je uradništvo dobro in izvaja točno vse odredbe, potem ima tudi država večji ugled, ker točno uradovanje zmanjšuje nezadovoljnost ljudstva. Vsaka korupcija pomeni zato poslabšanje naše valute.

Velike važnosti je dalje, kakšna je naša takozvana trgovska bilanca, to

je razmerje med našim uvozom in našim izvozom. Če uvozimo n. pr. za tisoč milijonov, izvozimo pa le za 500 milijonov, tedaj je naša bilanca pasivna za 500 milijonov dinarjev. Z drugimi besedami: mi smo dali tujini še enkrat toliko kakor pa smo od nje prejeli. Postali smo revnejši in zato je naša gospodarska moč manjša. Običajno se pri tem trgovci v tujini tudi zadožle, kar posebno neugodno vpliva na veljavo našega denarja. Tako so n. pr. naši trgovci dolžni v Italiji 200 milijonov lir ali 2000 milijonov kron, v čemer tiči med drugim velik vzrok padca naše valute.

Posebne važnosti za presojo naše valute pa je davčna moč naše države, ki se najjasneje razvidi iz državnega proračuna. Če izkazuje proračun več dohodkov kot izdatkov, da je torej aktiven, potem sledi iz tega, da bo mogla država plačati vse svoje obveznosti do Narodne banke in naš denar mora priti do svoje prave veljave. Če pa je proračun tako pasiven kakor je bil naš, ki je izkazoval za celih 1700 milijonov dinarjev — ne kron — primanjkljaja, potem mora pasti tudi veljava dinarja. Država bo morala poplačati vse izdatke proračuna. Če ne bo imela denarja, bo morala ali tiskati nove bankovce, ali pa najeti nad vse drago posojilo. Naravno, da bo nujna posledica tega, da bodo naši bankovci še manj vredni in da bo gospodarska beda dežele še večja.

Zato je nujno potrebno in v interesu vsakega državljanja, da se doseže ravnovesje v državnem proračunu. To se mora zgoditi na vsak način, in sicer z zmanjšanjem izdatkov in s povečanjem dohodkov. Večji dohodki pomenijo nove davke, ki sami na sebi niso zlo, samo če so prav razdeljeni, to je, da obremenjujejo le take ljudi, ki morejo večje davke plačevati.

Naš finančni minister je napovedal, da se bo ravnovesje doseglo, in sicer na način, o katerem smo že poročali v »Kmetijskem listu«. Že samo zaradi te napovedi bi se morala dvigniti vrednost našega denarja. Opazili pa smo skoraj nasprotno. Danes stoji naš denar tako nizko kakor bi na noben način ne smel stati.

In da je temu tako, je v glavnem kriv »pekulacija naših domačih finančnikov«.

V Zagrebu (ne v Beogradu) je na pr. veljal francoski frank 18 naših kron, istočasno pa so prodajali v Parizu francoski frank po 16 kron, torej za dve kroni ceneje. Z drugimi besedami: Naš denar so Francozi cenili za 200 točk više kakor pa naši državljani. Naravno, da so tujci, ko so videli, da cenimo mi svoj denar nižje kot oni, postali takoj nezaupni in v Parizu niso dali potem franka niti za 18 naših kron. Take posledice je rodila barabaska špekulacija čuftov v Zagrebu.

Kdor površno vse presoja, bi zmal z glavo in dejal, da je vendar nemogoče, da bi naši ljudje sami delali na to, da se zmanjša veljava našega denarja, saj so pri tem sami najbolj prizadevi. Naiven poštenjak, ki še ne ve, česa vsega so zmogni brezvestni čufti! V naslednjem kratko pojasnimo te uganke.

Nahajamo se v času izvoza naših deželnih pridelkov. Za izvoz pa so merodajne v prvi vrsti naše bogate pokrajine, kakor Banat, Srem in Bačka, Slovenija pri tem sploh ne pride v poštev. Veliki izvozničarji pridejo torej v Banat h kmetu in kupijo pri njem, recimo, žito za 1000 kron. To žito prodajo nato v Italijo, in sicer za lire. Zaradi lažjega pregleda, recimo, da dobe 200 lir. Če velja lira 5 kron, dobe 1000 kron, če pa 10 kron, potem dobe 2000 kron in zaslužili so še enkrat toliko. Našo valuto pritiskajo zategadelj navzdol, ker delajo pri tem mastne dobičke.

Še lepše se vidi njih brezvestna špekulacija pri trgovini z živino.

V Banatu kupijo, recimo, živino po 20 kron kilogram žive teže. V Italiji pa je prodajna cena 5 lir za kilogram. Če velja lira 5 kron, dobe za kilogram le 25 kron, če pa velja lira 10 kron, potem dobe 50 kron, to se pravi: pri vsakem kilogramu zaslužijo skoraj čistih 30 kron.

Ker je zvedel za to zvišanje živinskih cen končno tudi kmet, so v zadnjem času prodajali na sejnih živino že po 28 do 30 kron kilogram. Ker je bilo izvozničarjem to previsoko, so zaprli uvoz živine v Italijo. Izvozničarji zategadelj ne bodo

kupovali živine in zamenjali bodo lire po visokem kurzu. Ker bo prišlo na trg mnogo lir, bo lira padla. Tako bodo še enkrat zaslužili.

Kmetu bo živina ostajala in posledica tega bo, da se bo cena živini znižala. Ko se bo znižala cena tako nizko, da bodo mogli izvozničarji delati zopet svoje dobičke, pa bodo odprli mejo proti Italiji in stara pesem se bo ponovila.

Kdo bo pri tem najbolj opeharjen? Kmet in meščan! Kmet prodaja za nizko ceno, meščan pa kupuje za visoko ceno in se pri tem jezi ne na izvozničarja, ki je vedno meščan, temveč na kmeta, ki je žrtev izvozničarja prav tako kakor ubog uradnik. Tako vidimo, da se je cena živini splošno znižala, v mestih pa ni meso niti za vinar ceneje. Zakaj? Na to naj odgovore uradniki, ki podpirajo mešetarje in ki ne delajo tako kakor trešetar.

S tem brezvestnim in zločinskim delom čifutskih izvozničarjev izgubi prebivalstvo letno milijarde. Ker pa to je mogoče preprečiti, zato naj ukrene vlada vse potrebno, da se ta špekulacija prepreči.

Zategadelj se mora uveljaviti zakon, po katerem se bodo smele vse prodaje v tujino vršiti le za naš denar. Z dotičnikom, ki bo delal drugače, pa kar v zapor in vse blago naj se mu zapleni. Zavarovanje valute in vezana trgovina z valutami sta polovičarstvo, če se ne sklene zakon v gorenjem smislu.

Idealno lepo bi seveda bilo, ko bi se izvažalo edinole po kmetijskih drugih. Vso živino bi kupovala, recimo, »Kmetijska družba«, ki bi jo prodajala mestom in tujini. Na ta način bi prišli kmetje do svojega denarja, meščani pa bi tudi imeli cenejšo živino.

Toda za tako stvar je treba, da imajo kmetje zadrugni zmisel in da ima »Kmetijska družba« za tak posel izučene in vestne uradnike. Potreben pa je za kaj takega tudi denar, in sicer precejšen znesek denarja.

Zato se žalibog stvar ne da takoj izvesti, ampak postati mora meso, kar bo tudi postala, če bomo to resno hoteli.

Popisali smo na kratko vzroke padanja naše valute, ki tako živo zadeva nas vse. Če bomo zavedni kmetje in tudi zavedni državljani, bomo to dosegli, drugače pa ne, četudi bi kričali različni hujskači kar koli si bodi.

Pokrajinske vesti.

(Ljubljanski župan dr. Perič) je v ponedeljek dne 24. oktobra slovesno prisegel in prevzel upravo mestne občine Ljubljanske.

(Zelo dober vtisk je napravilo) na vse prebivalstvo dejstvo, da so nastopile spričo Karlove pustolovščine skupno vse slovenske stranke. Skupen nastop je bil prav potreben, ker je med nami žal še nekaj zasleplencev, oziroma koritarjev, ki bi radi imeli, da bi se povrnil stari časi. Složen nastop vseh strank pa je pokazal tem ljudem, da smo postali zreli državljani, ki ne gremo nikdar več pod tujčovo peto.

(Kamniški okrajni odbor SKS.) bo imel dne 31. oktobra ob devetih dopoldne pri tovarišu Franecu Rodetu v Kamniku važen sestanek. Vsi načelniki krajevnih odborov in njih namestniki, dalje vsi poverjeniki naj se sestanka zanesljivo udeležijo — Sklicatelj: Engelmann-Tuhinjski.

(»Slovenski gospodar« ustavljen?)

»Straža« poroča na uvodnem mestu, da dobe naročniki »Slovenskega gospodarja« namesto njega »Stražo«. Vzroka za to pa list ne pove. Ali je bil »Slovenski gospodar« ustavljen ali pa je pisal v teh resnih časih tako protidrjavno, da je bil ves, od prve do zadnje črke, zaplenjen? Nasprotujemo sicer vsem nasilnim odredbam, ampak pisava »Straže« in »Slovenskega gospodarja« preseže že vse meje dopustnosti in — dostojnosti. Zato naredite obema škandalnim listoma konec! Ustregli boste s tem narodu in državi.

(Za tiskovni sklad SKS.) je daroval tovariš Fr. Čižek v Mariboru 50 kron. Pesnemaite ga!

(Sv. Katarina.) Zadnje čase sem slišal več zabavljiv, naperjenih proti moji osebi. Tako se mi očitja, da sem jaz kriv, ker se je zapravilo toliko denarja na posestvu v Robežu, vsled česar je toliko več davka, ter da sem jaz kriv, da je morala oditi moja mati s posestva. Toda vse to je delo ljudi Vašega kalibra, ki ste podeželni stebri SLS. Klerikaleci so mene po ovinkih pripravili do tega, da sem privolil v prodajo posestva. To pa, kako so potem oni gospodarili na posestvu, me prav nič ne briga. In tudi to je delo SLS., da je morala moja mati iz svoje rojstne hiše. Danes vem vse to, nisem pa imel še

takrat, ko sem privolil v prodajo, toliko razuma. Če bi ga takrat imel toliko kakor ga imam danes, bi pa Vam slaba predla, ker Vaši fraki bi frčali tako po bregu nazaj, da bi se kar kadilo za Vami. Da nisem vpošteval materine prošnje, temu je bil vzrok tale: Ko sem hotel zadnjo minuto razdreti kupčijo, je prišel za menoj voditelj in mešetar te kupčije, sam božji namestnik, in dejal, da se mora kupčija skleniti, četudi primaknejo še nekaj tisoč kronic. Ker sem bil trdno prepričan, da mora biti to, kar rečejo gospod, dobro, sem se udal in podpisal pogodbo. Danes vem, da znajo ti ljudje človeka tako hipnotizirati, da si ne more pomagati iz zadrege, čeprav bi lahko ubežal. Vsemu temu pa sta vzrok slaba naobrazba slaba šola. Seveda, več kot je nevednih ljudi, tem boljše je zanje. Ker so zadnje čase naši zavedni voditelji nastopili za naobrazbo kmeta, zato se pa tako bore proti njim. Da bi jaz sam ponujal posestvo, je grda izmišljotina. Takrat sem bil še neveden fant, ki niti sanjal nisem, da deželni dvorec obstoji, še manj sem se seveda upal govoriti z deželnim odborom, oziroma kakim odbornikom, dokler se niso privlekli v mojo hišo kot roparji družinske sreče. Vaš načrt je bil dobro premišljen in žalibog tudi dobro izveden. Zategadelj pa je tudi zgolj Vaša krivda, če Vas narod zapušča. — V primeru, da bi komu moj odgovor ne ugađal, sem pripravljen povedati še več. Prišel bom pa pri izvirku vse stvari in pojasnil, kako ste me hoteli ujeti na limanice. Danes me pač ne bi več ujeli, čeprav se Vam blaže še tako svetijo od prevelikega sedenja. — Kmetje, stopite v kmetško stranko, v našo »Samostojno kmetijsko stranko«! Prišel bo čas, ko boste morali to storiti, če se boste hoteli izogniti poginu. Ne pozabimo, kaj nam je rekel predsednik ameriških združenih držav, gospod Wilson: »Kmetje, ki vzdržujete ves svet, bodite vztrajni in dočakali boste svobodo! Ona prihaja k Vam, toda ne kar čez noč!« — Anton Bernik s. r.

(Iz Polhovskega gradu.) Klerikalno izobraževalno delo. Na vsa usta hvalijo klerikaleci svoje izobraževalno delo in še posebe njih izobraževalno društvo v Polhovem gradu, ki deluje v gostilni »Pri kroni«. Ker sem postal zategadelj silno radoveden, zato sem jo mahnil v nedeljo v gostilno, da bi videl sadove klerikalnega izobraževalnega dela. Ker je bila ravno nedelja, sem bil trdna prepričan, da bom videl kaj posebnega lepega, kaj takega, kar bo v čast Gospodu, čigar dan smo ravno obhajali. In res sem zagledal nekaj posebnega, kar se gotovo ne vidi niti med divjaki v Afriki. Člani izobraževalnega društva so se namreč na nedeljo zabavali na ta način, da so se v šali obmetavali s človeškim blatom. Po nedeljskih oblekah je letela umazanja in čim bolj mastno je priletelo, tem večje je bilo veselje. S studom sem se obrnil od teh sirovežev in skoraj verjeti nisem mogel, da so to člani izobraževalnega društva. Toda prepričati sem se moral, da so to res člani. Ker sem se pa bal, da bodo še mene »naobrazili« s svojo gnojnico, sem jo jadrno popihal. — Kam plovemo? Gospoda Ribar in Tomšič, vidva hočeta dati Pograjcem elektriko, pa vendar ne zategadelj, da bi sleherni spoznal, kako se je treba naobrazevati? Storitja bolj prav, če elektriko opustita, ker drugače bi se znal Polhov gradec tako naobraziti, da bi bila še vidva deželna sadov klerikalne izobrazbe. Štarši, ne pustite otrok v katoliško izobraževalno društvo, da ne podivjajo popolnoma!

(Iz Tuhinjske doline.) Dne 9. oktobra je bil pri nas velik dirindaj, katerega imenuje »Slovenec« veličasten shod. Po reklam, ki so jo delali za shod, bi moral biti le-ta v resnici veličasten, saj so napovedovali, da pridejo nanj kar trije poslanci vsled lenobe slavnega Jugoslovanskega kluba. In glejte, res so prišli trije poslanci, nazareč profesor Sušnik in Stanovnikovec, a tek, ki štejejo za dva. Ker so tako zelo trobili naokoli, da bo na dan shoda videti Stanovnikovega atka in še dva poslance, se je nabralo res okoli 500 ljudi, med katerimi pa je bilo nad 200 naših pristašev. In ko so bili zbrani poslanci in ljudstvo, se je pričel shod, ki se je vršil vse prej kakor veličastno. Najprvo so govorili atek. Njih govor bi zaslužil biti ovekovečen, ker takih neslanosti še ni slišalo zlepa človeško uho. Atek so namreč pravili, kakšna sreča pride sedaj nad Tuhinjski, ker se bodo zbirali v izobraževalnem društvu sami komedijantarji. Hoditi ne bo treba več v mesto, ker odlej bodo komedije kar doma. In res, slišali smo 9. oktobra že prvega komedijantja. Da bi pa imel g. Stanovnik več uspeha, so pravili atek tudi o »krtičenju«. Naj le pazijo, da jih ne bo »pokrtičila« njih mamica! — Za atkom smo občenovali modrost profesorja Sušnika. Ubogi študentje, če morajo poslušati tudi take neumnosti, kakršna je bila ona o odrezanem nosu in jeziku. Krave bi se morale smejeti, tako neumno je bilo tisto. No, pa če je hotel gospod

profesor dokazati, da spada tudi on med komedijantarje, potem se mu je ta dokaz sijajno posrečil. Čestitamo! Značilno je, da se nista upala atek in gospod profesor niti z besedo omeniti naše SKS. Samo o liberalcih sta besedila in se previdno izogibala vsemu, kar bi moglo razdražiti pristaše SKS. Zategadelj pa so tudi naši pristaši mirno poslušali in pustili govoriti poveljevalce komedijantstva. Ljudstvo je na shodu v resnici izpregledalo in spoznalo, da ne gre pošiljati v parlament ljudi, ki imajo v današnjih resnih časih zmisel samo za komedije in gnile šale, temveč može, ki znajo in hočejo zastopati gospodarske koristi kraja. Zaradi tega pa, atek, samo tako naprej, kar kmalu se vam bo smejala vsa Slovenija. Samo pazite, da vas ne vzame s seboj kak komedijal!

(Iz novomeškega okraja.) Čudimo se, da na vse vloge in na vse članke po časopisih še danes ne vemo, kaj je z ribolovom, ali bo še nadalje v rokah graščakov ali pa vendar enkrat postane last onih posestnikov, oziroma občin, preko katerih ozemelj se pretaka Krka? — Popisovanje vinskega pridelka napravila veliko nepotrebnega razburjenja. Če nima popisovanje drugega namena, kakor da se dožene ž njim, komu je vinogradnik prodal vino, potem je popisovanje odveč. Namesto popisovanja naj se ukaže, da mora vsak prodajalec prijaviti množino odprodanega vina in ime kupca, pa bo zadeva urejena. To bo vsakdo rad storil. — Neprestana suša je provzročila, da so se vodnjaki izpraznili in studenci usahili. Navezniki smo torej na Krko, ki je v tem času zelo nesnažna. Samo čuditi se moramo, da ni še več nalezljivih bolezni. Če se bodo začele zidati tvornice in enake naprave, ki bodo vodo še bolj onesnažile, potem bodo morale te tvornice prispevati k gradbam dobrih vodovodov. Dolžnost poklicanih oblastev je, da za take naprave pravočasno poskrbe, to je, še prej, preden bo voda onesnažena, ker mnoge vasi ob Krki nimajo za kuho in pitje nobene druge vode kakor ona iz te reke. — K.

(Iz Adlešič.) Te dni praznujejo naši vrli somišljeniki Miha Husič, posestnik v Purgi, Ive Grabrijan, posestnik v Adlešičih, in Peter Rauch, graščak v Pobrežju, srebrno poroko v krogu svojih domačih in prijateljev. Iskreno želimo, da bi dočakali vsi trije pari z družinami vred še zlato in demantno poroko! Na mnogaja leta!

(Polje-Sedlarjevo.) V nedeljo dne 16. t. m. je bil tukaj na prostem shod SKS, na katerem je poslanec Urek z dvournim govorom obrazložil naš politični in gospodarski položaj v vseobčo zadovoljnost in odobravanje zborovalcev, ki so se tudi iz okoliških občin udeležili tega shoda. Shodu je predsedoval domači župan tovariš Jakopin. Razveseljevo je bilo zlasti dejstvo, da se je začelo kmetstvo ljudstvo v splošnem najživahneje zanimati za politična vprašanja in jih presojati po lastnem razumu in ne več po zlobnih in zahrbtnih spletkah vsemogočnih združenih in zakletih sovragov kmetstva, zlasti klerikalcev. Te klerikalne najumazanejšie mahinacije in laži mi prav dobro poznamo, ker je, četudi na našo sramoto, v naši župniji doma najgobjejši obrekovalec, urednik »Slovenskega gospodarja« in »Straže«, bivši kurat Januš Golec, ki je tako priljubljen v svoji rojstni vasi, da se že več let ne upa priti domov. Poslanec SKS. pa kliče: »Hodite neustrašeno po začetni poti za osvoboditve kmetstva. Ljudstva, zakaj mi stojimo v tej borbi kot skala na Vaši strani! Zivelil«

(Imeno pri Podčetrku.) V vsej soteski dolini je bila še pred nedavnim časom naša občina edina in najhujša »klerikalna trdnjava«. Zadnje čase pa se je tudi pri nas vse do grla nasitilo ostudnih fraz in umazanih laži klerikalnih hujskačev in jim obrnilo hrbet. Laž ima kratke noge, kar se je najlepše pokazalo pri naših ljudeh. Dolgo smo bili zaslepljeni in verjeli kar na slepo vsa, kar nam je napisal »Gospodar« s svojimi sobratci. Ko pa so začele postajati laži že tako debele, da so se dale kar optipavati, pa smo spregledali tudi mi in danes ne dobite v vsej naši veliki občini niti pol tucata klerikalcev. Zato je zavladalo med nami živahno zanimanje, ko smo zaznali, da priredi v nedeljo dne 16. oktobra popoldne v Imenem shod SKS. poslance tovariš Urek. Ob določen uri so bili obširni prostori gostilničarja Praha nabito polni. Shod, ki ga je vodil župan v Olinjiu, tovariš Jakopin, in ki je trajal od dveh do pol šestih zvečer, so hoteli motiti po kaplanu Krušiču iz St. Petra najeti, precej natrkani klerikalci — osem po številu — ki pa so končno popolnoma osmešeni in blamirani odnesli po zašlugu navzočnega vladnega zastopnika, g. okrajnega glavarja dr. Koropca, zdrave kosti. Zborovalci so se živo udeležovali debate. Poslanec Urek je odgovoril na nešteto stavljenih vprašanj in pojasnil potrebno. Ko nas ne bi razdružila noč in ko ne bi moral tovariš Urek na 40 km dolgo pot z vozom domov, bi ostali še dolgo skupaj pri tem jako zanimivem in pouč-

nem zborovanju in razpravljanju. Tako pa je moral predsednik zaključiti shod, ki smo ga zapustili popolnoma zadovoljni in navdušeni za našo pravično stvar. Pripomnimo naj še, da so hoteli nekateri klerikalni voditelji preprečiti to manifestacijo naše občine za SKS., ker je bilo Imeno nekoč »dika klerikalizma«. V ta namen je obletal gosp. kaplan Krušič na poprej vsa brda po Soteski dolini, koder je prosil in rotil ljudi, naj ne dajo prostora za shod SKS. O svojem uspehu je bil kaplan tako trdno prepričan, da je pripovedoval zvečer »rdečim« v St. Petru, kaj da se bo vse zgodilo v Imenem z Urekom. Pa se je pošteno uredil! Sad vsega njegovega truda se je pokazal v tem, da je prišlo na shod osem klerikalcev, ki pa bi tudi kaj kmalu izpregledali, če bi bili prišli na shod trezni.

Raznoterosti.

(Neznosne razmere ob avstrijski meji. Napravite red!) Spoštujemo trpljenje, ki ga morajo prenašati nesrečni vojaki Vranglove armade. Nikakor pa ne moremo trpeti, da bi vsled njih ponašanja imeli škodo naši ljudje. Vranglovci, ki so zamenili finančno stražo ob naši meji, se ponašajo namreč tako, da je že od sile; zato zahtevamo, da se napravi takoj red. Le nekaj primerov, kaka deželna nadloga postajajo ti ljudje! Posestnika Lakožič pri Sv. Duhu je imela nastanjenih devet vojakov, katerim je dajala hrano za nizko ceno dnevnih 10 kron. Ko pa je prišel dan plačila, so se Vranglovci uprli in niso hoteli ničesar plačati. — V Selnici ob Dravi je bila svatba, na katero je bilo povabljenih okoli 50 gostov. Med nje sta se urinila tudi dva Vranglovca in se ponašala tako, da sta razbila vso družbo. Opozorjena na red, sta nastavila posestniku Ferku puško na prsa, ki so jo jima pa drugi ljudje izvil iz rok. — K posestnici Vrusovi v Selnici sta prišla dva vojaka, ki sta hotela vdreti v klet in posestnico posiliti. Neki drugi ženski sta vzela žensko jopo. — Med ljudstvom vlada silno razburjenje. Kar so Vranglove čete na škodo državi, zato proč z njimi! Porabite jih za delo, ne pa za vojsko!

(Izlet hrvatskih kmetov v Srbijo.) Veliki uspeh, ki ga je dosegel izlet naših kmetovalcev v Srbijo, je izpodbudil naše hrvatske tovariše tako, da nameravajo podvzeti enak izlet. V Srbijo bo odšlo nad 200 kmetov. Odpotovali bodo koncem tega meseca. Želimo jim kar najlepši uspeh.

(Velika dedščina splitske občine.) V Buenos Airesu, glavnem mestu Argentine v Južni Ameriki, je umrla gospa Marija Vidič-Sivori, ki je zapustila sedem milijonov kron bolnici v Splitu.

(Pod tujo peto.) Na Koroškem je ponudil neki poštni uradnik slovenskemu kmetu, da mu bo dajal redno brezplačno slovenske liste, če ga bo za to preskrboval kmet z mlekom. Lepe poštne razmere so na Koroškem!

(Od italijanskih financarjev) je bil obstreljen Lovrene Debelak, posestnik v Koprivniku pri Bohinju. Ker bi moral iti dne 1. novembra k vojakom, zato se je šel posloviti k svoji sestri, ki živi v Lanišah, 300 korakov od meje. Nazaj grede, kakih pet korakov od hiše, pa so streljali za njim laški financarji in ga zadeli v trebuh. Financarji so ga pustili ležati v krvi. Pozno v noč so našli nesrečneža domačini, ki so ga potem smrtonovarno ranjenega spravili s pomočjo orožnikov v bolnico.

(Tatovi na železnici.) Med postajama Zaprtešičem in Podsedmedom so ukradli neznan izumovič 273 kilogramov manufakturnega in svilenega blaga.

(Vpričo hčerke se je ustrelil) v Zagrebu čevljar Julij Buric, rodom iz Huma ob Sotli. Poklical je k sebi v sobo svojo omoženo hčer, češ da ji bo nekaj pokazal. Ko je vstopila hči v sobo, je zagrabil za samokres in se ustrelil, še preden je mogla prestrašena hčerka to preprečiti. Očividno se je Buricu omračil um.

(Zaplenjene srebrne krone.) V Sibeniku je dospel parnik »Vodice«. Ko ga je policija preiskala, je našla v neki kabini 5180 svetlih srebrnih kron, ki jih je hotel izvoziti neki Bluič italijanskemu tihotapcu Bornelliju v Zadru. Zaplenjene kronice so sedaj last države.

(Milijunska goljufija.) V Zagrebu so zaprla tamkajšnjega bankirja Jakoba Mahlerja, ker je s ponarejenimi dolarškimi čeki ogoljufal zagrebške banke za pet milijonov kron.

(Na Zidanem mostu) je bil okraden beograjski trgovec Ilija Spasojević, ko je vstopil v mariborski vlak. Ukradenih mu je bilo 2400 dinarjev in dva čeka za 50.000 kron. Spasojević je sicer tatvino takoj opazil, toda tat se je že pomešal med občinstvo.

(Iz naše države je izgnan) znani umovnik in tat iz navade Anton Kemperle z Goriškega. Te dni je prisedel 18mesečni zapor, nato pa je bil takoj poslan čez mejo.

(Iz zapora) ljubljanskega sodišča je pobegnili na šest mesecev čez obsojeni Janez Bergant. — Iz hiralne pa

je pobegnil umobolni Maks Sušnik iz Nevelj pri Kamniku.

(Pri požaru je smrtno ponesrečil) grškokatoliški župnik dr. Erdelj. V Balačih v Zumberku je grozen požar uničil vso vas. Pri rešilnem delu se je odlikoval posebno dr. Erdelj, ki je hotel iz gorečega hleva izgnati živino. Pri tem se je goreča streha sesula, padla na župnika in ga zasula. Smrtonovarno opečenega župnika so prepeljali v zagrebško bolnico, kjer je podlegel težkim opeklinam. Njegovo truplo so prepeljali v Sid in je pokopali v rodbinski grobnici.

(Zopet požar v Hrastniku.) Na doledj nepojasnjen način je nastal v nedeljo v velikem rudniškem skladišču ogenj. V skladišču je bilo nagromadenega blaga za več milijonov, med drugim tudi mnogo električnih naprav. Skoraj vse blago je pogorelo. Sumi se, da je bil ogenj podtaknjen. Hrastiški gasilci, ki so došli takoj na pomoč, so rešili pralnice premoga pred ognjem. Tekom 14 dni je to že drugo skladišče, ki je pogorelo v Hrastniku.

(Velik požar na Dolenjskem.) V Podljudnu pri Novem mestu je izbruhnil dne 17. oktobra pri posestniku Piru požar, ki se je spričo suše hitro širil. Ker tudi vode ni bilo, je bilo vsako gasilsko delo nemogoče. Pogorelo je petim posestnikom vse. Uničeno jün je tudi vse žito, krompir in krna za živino. Škoda se ceni na milijon kron.

(En dinar za škap vode.) Vsled velike suše so morali hoditi ljudje mestoma silno daleč po vodo. Tako so hodili iz nekaterih vasi kočevskega okraja po vodo v Čabar, iz Delnic v Brod ob Kolpi. To daljše prevažanje vode je vezvano seveda z velikimi stroški, zaradi česar ni čudno, če so plačevali v hrvaškem Primorju liter vode po štiri krone.

(Ljubljanka najlepša Jugoslovanka.) V Sarajevu je razpisal list »Novosti« natečaj za najlepšo Jugoslovanko. Prvo ceno je dobila Ljubljanka Mimi Tavčarjeva, ki bo proglašena za prvo lepoto Jugoslavije. Če ji bo to kaj pomagalo do slave, o tem zelo dvomimo.

(Črnogorski legijonarji, ki so rovarili v Italijo proti naši državi, so spoznali svojo zmoto in se vračajo sedaj domov. Pri odhodu je dobil vsak legijonar od italijanske vlade 2000 lir in obleko.

(Nad tisoč milijonov kron) je zašpekuliral na Dunaju angleški polkovnik Kenigem in nato pobegnil. Pred njim pa je osleparil Holandec Duis Dunajčane za več sto milijonov kron.

(Grozna eksplozija) se je pripetila v utrdbi Rudoni v okolici rumunskega glavnega mesta Bukarešte. Zletelo je v zrak 150 vagonov municije. Deset oseb je bilo ubitih, mnogo pa ranjenih.

(Za kratek čas.) Tudi ona! »Kaj pa delate, otroci, je vprašal stric svoje nečake. »Vojake se igramo,« so mu odvrnili otroci. »Kje pa je Vaša dekla in kaj dela ona, da ni med Vami?« »Ona se igra z vojakom,« je bil odgovor dečkov. — Po ovinku. K mesarju je prišla deklica in ga vprašala, če bi mogel zmenjati materi 10 dinarjev. Mesar je pritrdil. Nato je rekla deklica: »Toda mama-bodo dali 10 dinarjev šele prihodnji teden. — Je starejši. Peter: »Bog! Kako Ti smrdi noge! Zakaj si jih ne umiješ?« Janez: »Saj smrdi Tvoje še bolj.« »Da, to je res! Ampak jaz sem za dve leti starejši od Tebe!«, se je glasil možati odgovor Petrov.

Politične vesti.

(Skupščina.) Dne 21. oktobra se je sestala skupščina zopet k rednemu zasedanju. Skupščina je otvoril kot najstarejši član zbornice poslanec Mihalčič in odredil takoj volitev novega predsedstva skupščine. Za predsednika je bil izvoljen dr. Ribar, ki je dobil 147 glasov, dočim je ostal zemljoradnik Savljanin s 17 glasovi v manjšini. Za podpredsednike so bili izvoljeni poslanci: radikalec Marko Vujičić (146 glasov), musliman dr. Hrasnica (135 glasov) in tovariš Ivan Urek (148 glasov). 30 glasovnic je bilo praznih.

(Govor predsednika Ribarja.) Takoj po izvolitvi je imel poslanec Ribar lep govor, v katerem je poudarjal naloge skupščine. Ustavo je treba izpopolniti z zakoni gospodarskega in socialnega značaja. Dalje je treba skrbeti za zakone, ki bodo jamčili mir in napredek v deželi in ki bodo skrbeli za obrambo pred zunanjimi sovražniki. Na poslancih je, da bo skupščina delovala in za neplodnost skupščine je odgovoren vsak poslanec. Dela je veliko. Pred vsem pa je treba dokazati, da je naša država v resnici narodna država, z edinstvenimi zakoni, ki jamčijo ravnopravnost vsakomur. Govor predsednika dr. Ribarja je bil sprejet z velikim odobravanjem. Seja se je nato zaključila.

(Protic in Korošec.) Dr. Korošec je obiskal Protiča in imel z njim daljši razgovor, ki so ga sukal pred vsem o političnem položaju in o uspehu, oziroma neuspehu Protičevega obiska v Zagrebu. Soglasje med obema političnima se še ni doseglo.

(Protic pride v skupščino.) Kakor znano, ni hotel Protic položiti prisige in zato se tudi ni udeleževal sej skupščine. Ker pa so to izostajanje od sej Srbijanci obsodili, zato je Protic sedaj naznanil, da pride v skupščino in da bo položil predpisano prisego.

(Albanija.) Krvave praske na meji se nadaljujejo. Italijani podpirajo pridno Albance in jih zalagajo z orožjem in drugimi vojnimi potrebščinami. Italijanski poveljnik v Skadru je celo nagovarjal albanska plemena, naj napadejo našo posadko na Tarabošu. Ta plemena pa so mu odgovorila, da bodo napad izvršila, če jih bo podpirala italijanska artiljerija. Ker so Italijani to odklonili, je izostal albanski napad. Posledica tega je bila, da so naše čete prepodile z vseh bližnjih pozicij albanske orožnike. — Ujetniki, ki jih ujame dnevno naša vojska, pripovedujejo, da je v Albaniji vedno manj volje za vojsko proti nam. Enkrat bodo že tudi Albanci sprevideli, da hodijo samo za Italijane po kostanj v žerjavico, a tedaj bo pa tudi še Italija obžalovala, da je Albance tako sijajno opremila z orožjem.

(Albanska divjaštva.) Bataljon močnega četa je udril na naše ozemlje in do tal požgala vas Tajmište. Vse polno ljudi je bilo pri tem ubitih, oropanih in mučenih. Tajmište je stara srbska vas, ki je ohranila svoj srbski značaj tudi pod najhujšim turškim preganjanjem. Bila je to zavedna vas, ki je kljubovala stoletja vsem napadom Albancev in Turkov. Pri bojih v letih 1914. in 1915. je žrtvovala vas Tajmište za svobodo domovine 25 sinov in na solunski fronti je bilo iz te rodoljubne vasi 12 vojakov. Naša vlada je odredila, da se izplača prizadetim vaščanom odškodnina, obenem so se pa tudi polzevali ostre odredbe, da se taka divjaštva več ne ponove. — Da izzovejo nemire, so Albanci požgali tudi več gozdov. Domače albansko prebivalstvo podpira skrivaj Albance.

(Madžarski ministrski predsednik za Karla.) Dan pred Karlovim povratkom na Madžarsko je imel grof Bethlen, madžarski ministrski predsednik, v Pečuhu volilni shod, na katerem je izjavil, da se mora kralj Karel vrniti na Madžarsko, češ da je on njen zakoniti vladar.

(Revolucija na Portugalskem.) V Lizaboni, glavnem mestu Portugalske, je izbruhnila dne 20. oktobra krvava revolucija, ki je tudi zmagala. Pri tem so bili ubiti ministrski predsednik Gromja in ministri Santos, Freitas in Mera. Tudi bivši ministrski predsednik Cunha je bil ranjen. Morilci pridejo pred sodišče. Vlado je prevzel bivši revolucionar Manuel Morkukulo. Revolucija na Portugalskem ima boljševisišni značaj.

(Grozna komunistov.) V Ameriki sta bila obsojena na smrt italijanska komunisti Saeco in Vanzetti. V Vošingtonu pa so dobili sedaj od komunistične stranke grozila pisma, da bodo zletela v zrak vsa ameriška poslaništva v Franciji, če se smrtna obsodba nad obsojenima izvrši.

(Ozdravljeni.) Ujetniki, ki se vračajo sedaj iz Rusije, ne simpatizirajo več z boljševiki. Velikansko trpljenje, ki so ga morali prestati, jim je odprlo tako oči, da so sedaj popolnoma ozdravljeni boljševističnih idej.

Gospodarstvo in gospodinjstvo.

(Italijanske prijaznosti.) Pod pretevzo, da je pri nas živinska kuga, je italijanska vlada prepovedala uvoz živine iz naše države. V resnici pa je prepoved provzročila samo grda špekulacija, ker hoče doseči Italija, da pade vsled pomanjkanja izvoza cena naši živini. Ko bodo Italijani to dosegli, pa bo zopet mahoma dovoljen uvoz živine. Živinorejci, ne nasedajte laški špekulaciji! Če pride kaj laški trgovci, mu ne prodajte živine pod ceno! Po stanju današnje valute mora biti minimalna cena mesu 30 kron za kilogram. — Uvoz naše živine je Italija prepovedala, zato pa je dovolila izvoz riža k nam.

(Posledice nizke valute.) Vsled padca valute izgubivajo delnice in deleži naših podjetij in denarnih zavodov na svoji vrednosti, s čimer postajajo ti papirji za tuje vedno cenejši. Nevarnost obstoji tudi, da se polaste tuji naših podjetij, ki bi jih mogli kupiti za smešno nizko ceno, če se ne popravi naša valuta.

(Za hitro carinjenje.) Generalno ravnateljstvo carin je naročilo vsem carinarnicam, naj nujno pospešijo carinjenje vsega izvoznega blaga.

(Carina na uvoz svinjskega mesa) je v Švici znižana do dne 31. januarja za 40 odstotkov.

(Izvoz sliv in pekmeza.) Poljska je dovolila uvoz sliv in pekmeza. Carina za pekmez znaša 40 poljskih mark za 100 kg, za suhe slive pa 4 marke, to je okoli 20 naših vinarjev.

(Izvoz pesnih rezancev dovoljen.) Gospodarsko-finančni komitet je dovolil prost izvoz suhih rezancev sladkorne pese. Izvoziti se jih sme 900 vagonov. Izvoz dovoljuje generalna direkcija carin.

(Zlato carino je uvedla Avstrija.) Ker se zlato težko dobi, bo izdajala avstro-ogrška banka nakaznice za zlato, za katero se bo določeval dnevno kurz zlata. Zlata carina velja za luksusno blago. Za ostalo blago je carina zvišana do 250krat. Za živila ostane dosedanja carina.

(Na račun vojne odškodnine) je prejela naša reparacijska komisija od Nemčije zopet 9000 konj. Do konca leta moramo dobiti še 12.000 konj, v treh letih pa še 50.000 konj.

(Odbor za proučevanje vodnih sil) je osnovalo poljedelsko ministrstvo. Naloga odboru bo proučiti vodne sile in predlagati, komu se naj podeli koncesija za izrabljanje vodnih sil.

(Občina Kastav v Istri,) ki je v naši državi, kupi več vagonov krompirja, fižola, repe, zelja, otrobov, koruze, moke, in sicer za prehrano 7000 ljudi. Ponudbe je pošiljati na občinsko poglavarstvo v Kastav in preko Bakra-Jelenja.

(Število naših bankovcev) se je v zadnjem času znižalo za 3.725.305 dinarjev in je znašalo 4.472.693.670 dinarjev. Istočasno pa se je tudi znižala kovinska podlaga, in sicer za 16.141.570 dinarjev.

(Ponarejeni laški bankovci.) Zadnje dni se je pojavilo na Dunaju mnogo ponarejenih bankovcev, zlasti po 50, 100 in 1000 lir. Bankovci so jako dobro ponarejeni, da se jih le težko loči od pravih bankovcev. Zategadelj naj bo vsakdo pozoren pri sprejemanju laškega denarja.

(Novi avstrijski 1000kronski bankovci.) Avstrijska vlada izda nove 1000kronske bankovce, ki bodo na eni strani čisto enaki starim bankovcem, na drugi strani pa se bodo razlikovali glede tiska, barv in risb. Stari 1000kronski bankovci ostanejo še v veljavi.

(Zamenjava starih avstrijskih bankovcev v Dalmaciji) bo veljala novo državo 70.000.000 dinarjev.

(Bankovcev je imela Avstrija) v začetku tega meseca že za 70.000 milijonov kron. Novih bankovcev so natisnili zopet za 3621 milijonov kron.

(Ljubljanski trg.) Vestnemu prizadevanju tržnega nadzornika g. Plemlja se je zahvaliti, da mestna mlekarna dobro posluje in da niso pri tem interesi kmetovalcev prizadeji. Mestna občina je kupila veliko mlekarno nadvojvode Friderika na Dunaju in bo v kratkem mlečno vprašanje v Ljubljani popolnoma urejeno. Mestna občina je prevzela nadalje preskrbo mesta s krompirjem, in ga v ta namen naročila 120 vagonov. Končno namerava zalagati mestna občina ljubljanska peke s ceno krušno moko; peki bodo morali prodajati nato kruh po določenih cenah. Naši interesi sicer niso povsem isti, kakor interesi Ljubljancov, vendar nas veseli, da je pričela posvečati Ljubljana aprovizaciji več pažnje. Upamo, da bo iz tega izšla direktna zveza med konsumentom in producentom, kar bo obema v korist. Cene na ljubljanskem trgu so take-le: Govejemu mesu II. vrste od 20 do 24, I. vrste od 26 do 34 kron; telečjemu mesu od 24 do 26 kron; domači slanini 55, hrvatski od 65 do 75 kron; masti 80 kron. Sadni trg je slabše založen. Jabolka veljajo od 10 do 12 kron, hruške I. vrste od 8 do 14 kron, II. vrste od 6 do 12 kron za kilogram.

(Sejem na dan sv. Uršule v Celju) je bil dobro obiskan, toda kupčija je bila zelo mrtva. Mesarji so ponujali za najlepše vole samo 12 do 16 kron, za krave pa 8 do 10 kron za kilogram. Cena živini je padla od vojniškega semnja za 25 odstotkov.

(Trg s poljskimi pridelki.) Zagreb, dne 20. oktobra. Pšenica notira že preko 1100 kron. Stara koruza velja od 860 do 880, nova, ki še ni dovolj suha, pa od 820 do 830 kron. Ovsja je dosti in velja od 755 do 780 kron. Bel fižol od 1100 do 1130 kron. Moka št. 0 z vrečo od K 16 do 16.60 za kilogram.

(Mariborski živinski trg.) Na sejem dne 19. oktobra je bilo pripeljanih 473 prasičev in 5 koz. Cene so bile prasičev: 5 do 6 tednov starim 60 do 100, 7 do 8 tednov

starim 160 do 200, 4 mesece starim 600 do 650, 6 mesecev starim 800 do 880, 7 do 8 mesecev starim 900 do 1000, eno leto starim 2400 do 3000 kron; plemenskim svinjam 28 do 32, polpitanim 24 do 26 kron za kilogram žive teže; kozam po 250 do 350 kron.

(Z vinskega tržišča.) Povprečno se plačuje pri nas vsaka stopinja sladkorja po kroni. Mošči, ki imajo preko 20 stopinj, se plačujejo od 1 do 2 kroni dražje, pri sortiranih vinih pa za 3 do 4 krone. Vinski mošt

mešane vrste je imel po klosternoburški tehtnici od 18 do 20 stopinj; traminec od 22 do 23, burgundec od 21 do 22, rulandec od 22 do 24 in muškatelec od 21 do 22 stopinj. (Vinska trgatav v Italiji je končana.) Večinoma je pridelek dober, toda majhen. Cene so precej visoke; 100 kilogramov grozdja stane 140 do 250 lir. Najfinejša muškata vina veljajo 420 do 430 lir. Kakor vse kaže, se bodo cene vinu v Italiji še zvišale, tako da bo moglo zato naše vino, posebno z ozirom na našo

nizko valuto, konkurirati z laškimi vini tudi glede cene. Najslabše je izpadla vinska trgatav na Siciliji, kjer je škodovala največ toča.

(Vinski dogovor med Nemčijo in Italijo sklenjen.) Po tem dogovoru sme Italija uvoziti v Nemčijo 14.000 hektolitrov opola, 4000 hl rdečih konsumnih vin, 2000 hl vermuta in 700 hl marsale. Vse te množine se sme uvoziti do konca leta 1921.

(Nova gospodarska politika sovjetske Rusije.) Komunistično načelo je v Rusiji odigralo. Vpeljali so se

pravki in uvedle pristojbine. Osnuje se državna banka. Prosta trgovina je dovoljena in privatna lastnina priznana. Kapitalizem je zmagal.

bra ob devetih dopoldna bo v državni tehniški srednji (obrti) šoli v Ljubljani (soba št. 10) ustanovni občni zbor naše strokovne zadruge, ki je namenjena mojstrom vse Slovenije. Vabimo vse mojstre imenovanih strok, da se važnega ustanovnega občnega zbora polnoštevilno udeležijo. V slogi je moč in v skupnem gospodarskem delu naš spas! Zategadelj dne 30. oktobra vsi na ustanovni občni zbor naše zadruge! — Pripravljalni odbor.

Obrtnik.

Obrtniške vesti.

(Sedlarji, jermenarji, torbarji, bičarji in ličarji voz.) V nedeljo dne 30. oktobra

Tisoči ljudi v vseh deželah sveta uporabljajo že 25 let prijetno dišeči

Fellerjev „Elsafluid“

kot lepilo (kosmetikum)

za nego zob, zobnega mesa in glave ter kot dodatek k vodi za umivanje, ker učinkuje zaradi svojega antiseptičnega, čistilnega in osvežujočega delovanja kar najbolje. Ravno tako je priljubljen kot krepko, blago delujoče in

vrlo prijetno sredstvo za drgnjenje

hrta, roč, nog in celotnega telesa. „Elsafluid“ je mnogo močnejši in učinkovitejši nego francosko žganje in sploh najboljšo sredstvo te vrste. Tisočera priznanja! Z zamotom in poštino za vsakega:

3 dvojne steklenice ali 1 specialna steklenica 48 K.

Za prodajalce:

12 dvojnih steklenic ali 4 specialne steklenice 168 K
24 dvojnih ali 8 specialnih steklenic 280 K
36 dvojnih ali 12 specialnih steklenic 394 K

POSTNINE PROSTO na Vašo pošto. Kdor denar naprej pošlje, dobi še popust v naravi
PRIMOT: Elsa obliž za kurja očesa po 5 K in K 7,50;
Elsa mentolni klistir 12 K; Elsa posipalni prašek 11 K;
pravo Elsa ribje olje 85 K; Elsa usna voda 35 K;
Elsa kolonjska voda 41 K; Elsa sumski miris 41 K;
glicerina po 6 in 30 K; Lysool, Lysoform 30 K; klišerini čaj 3 K; Elsa mrčinski prašek 15 K; strup za podgane in miši po 8 in 12 K.

EVGEN V. FELLER, lekarnar, STUBICA donja, Elsatrg št. 344 (Hrvaško).

Deček, star 14 let, s petimi raznih in poštenih staršev, želi vstopiti kot učenec pri dobrem krojaškem mojstru. Pogoje pove oče Ivan Novak v Ribnici št. 43 na Dolenjskem.

Trgovina z železnino

Erjavac & Turk

„pri zlati lopati“

v LJUBLJANI, Valvazorjev trg št. 7

nasproti križanški cerkvi (prej Hammer-schmidt-Mühleisen).

Zaloga cementa in karbida.

„Ilirija“,

lesna trgovska in industrijska družba v Ljubljani, Kralja Petra trg št. 8 (pred sodnijo),

kupuje

hiode vsake vrste, stolce in tesan les in deske ter sprejema tudi komisijska naročila.

Po nizki ceni dobite potovalne košare

lastnega izdelka,

več vrst žime in morske trave (afrik)

pri Antonu Merharju, pletarju v Ljubljani, na Sv. Petra cesti št. 22.

POZOR!

„Ekonom“, osrednja gospodarska zadruga,

v Ljubljani, Sodna ulica št. 3,

je prejela zopet en vagon kristalnega sladkorja. Ta sladkor je na razpolago vsem članom zadruge, dokler zaloga ne poide, kilogram po 40 kron in proti plačilu enodstotnega davka na poslovni promet v znesku 40 vinarjev za kilogram.

Pozor!

Bakrene kotle

za kuhanje žganja, žgalne aparate s hladilno cevjo in bakrene kotle za perilo izdelujem točno po naročilu. Izvršujem vsa popravila na raznovrstnih kotlih. Kupujem ali prevzamam v račun star baker in cin (cinaste krožnike). — Za solidno, trpežno in strokovnjško izvršeno delo jamčim.

MAKS WEISS, bakrokotlar, LJUBLJANA, Novi Vočmat št. 189.

Brzjav

iz Češkoslovaške!

Svetovnoznani poljedelski stroji združenih tvornic

Fr. Melichar-Umrath & Co.,

kakor izvirni Melicharjevi sejalni stroji, Melicharjevi stroji za košnjo,

Umrathove lokomobile, mlaticnice, samoreznice itd.

na potu v Slovenijo.

Iščejo se zastopniki!

Dopisi naj se pošiljajo začasno na naslov:

Fr. Melichar-Umrath & Co., Brandys n. L., Češkoslovaška.

Kmetovalci, obrtniki in trgovci, inserirajte „v Kmetijskem listu“!

Delniška tiskarna, d. d. v Ljubljani

Miklošičeva cesta št. 16

se priporoča za naročila vizitk, trgovskih pisem in kuvert ter vseh vrst tiskovin.

Menjalnica

Slovenske eskomptne banke

Ljubljana

nasproti glavnega kolodvora

kupuje in prodaja devize in valute po najugodnejših dnevnih cenah, sprejema vloge na hranilne knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje po najugodnejših pogojih; ima poseben borzni oddelek.

Kapital: K 20.000.000

SLOVENSKA ESKOMPTNA BANKA

Rezerve okrog K 6.000.000

INTERESNA SKUPNOST S HRVATSKO ESKOMPTNO BANKO IN SRBSKO BANKO V ZAGREBU

LJUBLJANA, ŠELENBURGOVA ULICA ŠT. 1

IZVRŠUJE VSE BANČNE TRANSAKCIJE

DENARNE VLOGE — NAKUP IN PRODAJA EFEKTOV, DEVIZ, VALUT — ESKOMPT MENIC, TERJATEV, FAKTUR — AKREDITIVI — BORZA

Uvoz in prodaja raznovrstnega inozemskega manufakturnega blaga.

A. & E. SKABERNE

Posebni oddelek za pletenine, trikotažo in perilo.

Kmetovalci!

Blaznikova Velika Pratika za leto 1922. je izšla.

Letošnja izdaja se odlikuje po slikah iz naše domovine in je posvečena poznanju naše države. Bivša Avstrija nam je z vsimi sredstvi zapirala pogled na naše dežele, tako, da je le malo Slovencev, ki poznajo našo bogato domovino, zato si je štela «PRATIKA» v dolžnost, da s podrobnim opisom naših južnih krajev seznanj svoja bralca z našo obširno domovino. — Tudi letošnja izdaja stane 5 K.

Kmetovalci! Ne pozabite, da je Blaznikova Velika Pratika Vaše najstarejše kmetško glasilo!

Pratika se dobiva skoro v vseh trgovinah; kjer bi je pa ne bilo dobiti, naj se naroči naravnost v tiskarni J. Blaznika naslednikov v Ljubljani, Breg št. 12.

I. SANDRIN LJUBLJANA

velika zaloga vsakovrstnega

tuzemskega in inozemskega USNJA

na debelo

MESTNI TRG 6

Vplačena delniška glavica K 30.000.000.—

SLOVENSKA BANKA

Telefon št. 567. Čekovni račun 12.205.

LJUBLJANA, Krekov trg št. 10, nasproti „Mestnega doma“.

Obrestuje najugodnejše vloge na knjižice in v tekočem računu.

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje.